

המניין צנוד

לישראל אין שום עניין להפר הסכם זה. להיפך.

העמדה הרישמית של ישראל היא שאיכותה מפירות את ההסכם השכם והערב, ואילו היא מקפידה על מילוי, כלשונו וכרוחו, יומם ולילה.

אשכול ניסח לעשות כאן מעשהיחלום: להניח בבית-המירחץ ריצפת-עץ חלקה, כדי שהרגל לא תיפצע — ולהפוך את הריצפה, כדי שהרגל לא תתחלק.

לשון אחרת: לערוך מיצעו מרשים בירושלים, כדי לסתום את פי רפ"י המטרדיה. ולפרוק מן המיצעד את כל נשקו, כדי למנוע צעקות של חוסיון, האו"ם וכל אויבי ישראל.

התוצאה היתה צפויה. עכשיו צועקים גם דיין וגם חוסיון, גם האו"ם וגם רפ"י, גם בני גוריון וגם המופתי.

המיצעו הפך למיניצעו. הנשק הכבד איננו. אך בעולם מאמינים הכל כי ישראל הטורדנית, מחפשת-הצרות הניצחית, גרמה שוב בצורה ילדותית למתיחות במרחב.

תחת להעסיק את העולם במוקשים של ברעם, בפצצות-המרגמה של מנרה, מעסיקה ישראל את העולם במיניצעו.

★ ★ ★

אבל לא זהו החטא העיקרי. יש לעניין צד חמור הרבה יותר.

הצד הנוגע למעמדה של ירושלים, בירת ישראל. כל רעיון המיצעד אינו אלא התנקשות במע" מדה של ירושלים, פרוכוקציה המשרתת במי שרין את אויבי ישראל.

בשעתו קבע האו"ם כי ירושלים תהיה לעיר בינלאומית. זה היה רעיון-סרק מלכתחילה, הצעה תלושה מכל מציאות. שני הצדדים במלחמת ארץ-ישראל — הערבי והישראלי — לא יכלו להסכים לה.

לכן חולקה ירושלים, כמו הארץ כולה. כל צד כבש חלק ממנה.

כיבוש ירושלים הישראלית נעשה שלבים-שלבם. תחילה מונה לה משל צבאי מיוחד. אחר-כך היא צורפה למדינה רישמית. אחר-כך הועברו אליה מוסדות השלטון. בהדרגה החלו עוברים אליה גם שגרירי העולם.

כך נוצרו עובדות-מגמרות. זוהי שיטה נבונה. כי בחיים המדיניים יש ערך מכריע למציאות, לתקדים. קל לאיץ שיעור לשמור על מצב קיים, מאשר לשנות את המצב. העולם התרגל למעמדה של ירושלים כבירת-ישראל. בעולם כולו שוב אין אף גורם רציני אחד החולם על הוות מחוגי-השעון אחרה.

האינטרס הישראלי הוא לשחוק. להניח לעולם להתרגל למצב יותר ויותר. להימנע מכל פרוכוקציה.

למנוע בכלל את הזכרת בעיית ירושלים. להחניק באיבו כל דיון על מעמדה.

כי בכל דיון נאלצות המעצמות, שהשלימו מזמן עם ירושלים הישראלית, להעמיד פנים כאילו לא השלימו. כאילו יש עניין ויכוח על מעמדה של ירושלים. כאילו מתייחס משהו ברצינות לטענות האפיפיר (שהאפיפיר עצמו אינו חולם כלל להעלותן מחדש). או לטענות הערבים (שהערבים עצמם מתעלמים מהן, כי לירדן אין כל חשק למסור את ירושלים העתיקה לידי האו"ם).

והנה בא המיניצעו האידיטי הזה, ומערור את בעיית ירושלים מחדש.

הוא מכריח את הממשלות להתייחס למעמד ירושלים, למחות, להחרים, להוציא מן המגורה הצהרות ישנות ומאובקות, כמעט-נשכחות.

הוא מכריח ממשלות ידידותיות ביותר לנקוט עמדה אנטי-ישראלית.

מי היה מעוניין בכך?

אף אחד לא. ופחות מכל מדינת-ישראל. אם כן, למה זה נעשה?

מפני שלרפ"י אין מוח, ומפני שללוי אשכול אין רם.

בן-גוריון ציחה עליו אישית להפסידה, מתוך הסכם עם עבדאללה והאנגלים. וגם מאז הפסיד בן-גוריון אישית את הקרב רבי-החללים על לטרון, בדרך לירושלים, אותו ערך אישית בניגוד לדעת הרמטכ"ל.

על כל פנים, רפ"י מחזיקה בראשות העיריה, ורפ"י היא האפוטרופסית המדופלמת והמוכרת של עיר-דוד.

לכן, כל פעם כשאין לרפ"י מה לומר (וזה קורה לעיתים קרובות) היא עולה על הכאריי קדות — למען ירושלים. ובכל פעם, בהתקרב יום-ההעצמות, היא זועקת לעבר

לוי אשכול: אתה בוגד בירושלים! אתה מפקיר את ריבונות ירושלים! אתה זומם לערוך מיצעו במקום אחר!

★ ★ ★

שנים קודמות עוד היה ללוי אשכול הכוח, או אומץ-הלב, או השכל הישר, לעמוד מול זעקה זו. אפילו בשנה שעברה, כשהרעשה רפ"י אולמים ועולמות. אמנם, אשכול גימגם. אשכול הימהם. הוא השיב לטענות האחיליות של רפ"י תשובות אחיליות לא-פחות. בכל זאת לא נערך המיצעד בירושלים.

אבל השנה היא שנת מיתון. שנת אכטזה. שנת משבר. שנת, "כל בדיחות אשכול". שנת "סומרפון". שנת "שלום".

השנה לוי אשכול הוא פחות חזק, וגם פחות אמיץ. בלילות, בסיוטים, הוא ראה את רפ"י עולה על ירושלים, בראש כל העם, ודויד (בן-גוריון) מכרכר בכל עוז לפני ה', וכל בית ישראל מעלים את רפ"י בתרועה ובקול-שופר, כשהם משחקים לפני ה' בכל צעיר-רושים ובכינורות ובנבלים ובתופים ובמנענעים ובצלצלים ובקלפיות. זה חלום-בלהות נורא. לכן נכנע אשכול.

נכנע — ביודעו כי בכניעה זו הוא חוטא כלפי המדינה, וחוטא כלפי ירושלים.

★ ★ ★

הוא חטא כפוך — חטא קטן-יותר בתוך חטא גדול.

החטא הקטן הוא נגד הסכם שביתת-הנשק. לפי ההסכם הישראלי-ירדני, אסור להביא לירושלים את כל סוגי הנשק הכבד.

ה לא קורה בכל יום. לא בכל יום מגייסים את צה"ל כדי לפגוע בריבונות ירושלים.

לא בכל יום יוזמת ממשלה מערכה בינלאומית נגד מעמדה של עיר בירתה.

לא בכל יום, אלא רק ביום-ההעצמות. ולא כל ממשלה, אלא רק ממשלת ישראל.

★ ★ ★

כמו שטויות רבות, נולדה גם שטות זו במוחה הפורה של רפ"י.

קשה לבעום עליה. אפשר רק — קצת — לרחם.

הוגה-הדעות הבריטי אמר פעם: הפטריטיזם הוא המיפלט האחרון של הנבל.

בארץ ניתן לומר: ירושלים היא הסימה האחרונה של כל דמגוג.

כשאין לו מה לומר, הוא צועק: "אם אשכחך ירושלים!"

אמנם, יש סיסמות יותר טובות, יותר בטוחות. אבל קשה חקא לרפ"י לעלות עליהן.

למשל: עניין גרמניה.

בארץ חיים מאות אלפי קורבנות השואה. הם לא ישכחו לעולם — ובצדק. הם נחרדים למראה כל דבר גרמני — ובצדק. השואה עדיין חיה בליבם, יופיום ושעה-שעה — ובצדק.

לכן, כשאין לדמגוג מה לומר, הוא יכול תמיד לפנות אל ליבם של שונאי-גרמניה אלה. לא חשוב מה הנושא, לא חשוב מה הכוונה — כשאין לך טענה טובה יותר, אתה יכול לצעוק "בוז לגרמניה!"

אבל רפ"י המיסכנה — דווקא בשטח זה ידיה כבולות. ליתר דיוק: פיה סתום.

מי שסיפק עוזים לצבא הגרמני, והכשר לפראנק-יוסף שטראוס, וחיבוקים לגנרלים של הורמאכט — קשה לו לנגן על המיתר האנטי-גרמני. מה גם כשהאחד-בדורו חוזר מגרמניה ומכריז, בקלות-הדעת הריבונית האופיינית למי שאין לו מושג על מה הוא מדבר, כי המפלגה הניארו-נאצית "אינה חשובה".

ואם נאלצת רפ"י להשאיר את הרגל האנטי-גרמני לחרות, היא נאלצת להשאיר את עסקי-המתים לאגודת-ישראל.

גם זו סיסמה נהדרת.

כמה טוב לנבור בבוליות! תמיד אפשר להפיץ תצלומים של ארבים מבותרים, גופות מרוששות, עיניים מנוקרות.

תמיד יומצאו אנשים פרימיטיביים, עם זכרי כיפות, וימציאו עוד מפלגה בעולם הזה, כדי להיות שלמים כנופם בעולם הבא.

אבל רפ"י המיסכנה אינה יכולה לנצל זאת. היא מוכנה למכור לתתיים את העולם הזה והעולם הבא גם יחד, אבל אין היא יכולה לנופף בעצמה בדגל התתי. כי חבריה הם עכ"ם, חברי ההתיישבות העובדת ואינטליגנטים, שאינם מוכנים לחבוש כיפה. מה נישאר לרפ"י? נישארת ירושלים.

★ ★ ★

ירושלים! כמעט אין סיסמה טובה יותר. כי ירושלים מעוררת רגשות עמוקים בלב כל יהודי ו/או עברי ו/או ישראלי.

האשם את אויבך בבגידה בירושלים — והרי אתה פטור מכל ויכוח נוסף עימם. הוכח כי אתה היחיד הדוגא דאגת-אמת לירושלים — ואינך חייב עוד לטרוח למצוא תשובה של ממש לבעייה של ממש.

לכן די ללחוש בכנסת את השם ירושלים — כדי לגרום למירוץ מטורף בין כל הסיעות, ממפ"ם ועד חרות, כשכל אחת מוכיחה שהיא דואגת לריבונותה, לכללתה, לעברה ולעתידה של בירתנו הניצחית ועיר קודשנו.

אך רפ"י עולה על כוונך.

לדויד בן-גוריון יש אידיאטיקס לגבי ירושלים. עוד מאז הפסיד דויד שאלתיאל, בן-חסותו האישי, באופן אישי את הקרב על העיר העתיקה. (רק המלעיוס טוענים כי